

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Oslo, 26.02.2009

Vår ref.
ANWI/22809

HØRING OM ENDRINGER I UNIVERSITETS- OG HØYSKOLELOVEN

Arbeidsgiverforeningen Spekter viser til Kunnskapsdepartementets brev av 15.01.09 vedrørende høring om forslag til endringer i lov av 1. april 2005 nr 15 om universiteter og høyskoler.

Formålet med NOKUTs virksomhet – kvalitet og relevans

Det er positivt at det gjennom presiseringer av formålet med NOKUTs virksomhet og rolle gis rom for at NOKUT i sitt arbeid kan fokusere mer direkte på utvikling av kvaliteten av utdanningen, også med bruk av andre virkemidler enn de rene kontrolltiltak. Det er imidlertid viktig i denne forbindelse å tydeliggjøre *i forhold til hva* kvaliteten skal utvikles og i større grad vektlegge *relevans* som grunnlag for kvalitetsvurderingen.

Samhandling mellom arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene kan sikre at studietilbudene blir mer relevante i forhold til de arbeidsoppgaver man vil møte i arbeidslivet.

I Spekters Arbeidsgiverbarometer som ble gjennomført i 2008 ble følgende spørsmål stilt til et representativt utvalg på 1553 toppledere og daglig ledere i norsk arbeidsliv:

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn: Nyutdannede arbeidssøkere er godt forberedt på de krav som stilles i arbeidslivet.

Over halvparten (56 %) er helt eller delvis uenig i at nyutdannede arbeidssøkere er godt forberedt på arbeidslivet, mens kun 1 av 5 er helt eller delvis enig. Årsaken til denne svarfordelingen kan være flere, men det er god grunn til å tro at dette både skyldes for liten praksisorientering innenfor høyere utdanning, men også at den oppdelte akademiske fagoppdelingen ikke i tilstrekkelig grad klarer å gjenspeile de praktiske utfordringer man

møter når man skal samspille med andre profesjoner og faggrupper i nettverk og langs arbeidsprosesser slik arbeidslivet i dag krever.

Som OECD har påpekt gjennom flere år har vi i Norge hatt vanskeligheter med å få til en fruktbar anvendelse av vårt relativt høye utdanningsnivå i form av innovasjon og produktutvikling i næringslivet. Det kan ha sammenheng med en for liten grad av praksisorientering i utdanningsløpene.

Det er derfor viktig at det satses sterkere på utvikling av praksisbaserte studiemodeller og at slike også tar høyde for praksis i samspill langs arbeidsprosesser. I motsatt fall vil den praksisbaserte læringen i for stor grad preges av isolerte fagbrokker i forhold til det som i dag i arbeidslivet består av helhetlige og sammenhengende arbeidsprosesser

Økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv vil også bidra til et bedre grunnlag for et mer relevant valg av utdanning og yrke fordi utdanningsinstitusjonene informasjon til studenter kan gi et realistisk bilde av hva som vil møte dem i det praktiske arbeidsliv og derved minske innslag av feilvalg og frafall i studiene.

NHO, HSH og Spekter har gjennom flere år gjennomført prosjektet "Lærlingordning i høyere utdanning" hvor det er lagt vekt på utvikling og utprøving av praksisbaserte studiemodeller. Mange av de prosjekter som har vært gjennomført i samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv har vært avhengige av at det er ildsjeler som driver prosjektene da det er for liten støtte i utdanningsinstitusjonenes rammebetingelser og insentiver.

Gjennom kvalitetsreformen er insentivordningene i høyskolesystemet rettet mot vitenskapelig publisering og studentgjennomstrømming. Det er områder som det uten tvil er viktig å stimulere, men det må i tillegg utvikles insentivordninger som ivaretar samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet for å sikre den nødvendige relevans.

Skal fokus i NOKUTs arbeid vris mer mot institusjonens arbeid med utvikling av kvaliteten i utdanningene, må derfor kravene til relevans og samspill med arbeidslivet samtidig komme sterkere fram i grunnlaget for kvalitetsutvikling og kvalitetsvurdering. Da vil fokus på utvikling av praksisbaserte studiemodeller være et klart insentiv i denne forbindelse. NOKUT har i sine evalueringer til nå i begrenset grad vektlagt praksis som ledd i utdanningsløpene.

NOKUTs oppgaver og tilsynsrolle

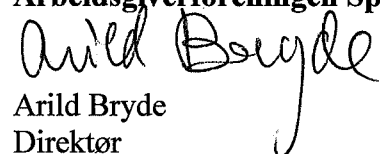
Samtidig som vi ser fordelene med en presisering av NOKUTs formål i retning av å også rette NOKUTs virksomhet inn mot kvalitetsutvikling og utviklingsarbeid, er det i høringsnotatet sparsomt beskrevet de dilemmaer og mulige motsetningsforhold som dette kan representere. Ved at NOKUT "skal søke å bistå" institusjonene i deres utviklingsarbeid, vil i neste hånd NOKUTs tilsynsrolle og kvalitetsvurdering rette seg mot det man selv har vært med å utvikle.

NOKUT må derfor i sitt arbeid som angitt i høringsbrevet tydeliggjøre hva som er forbedrings – og utviklingsprosesser og hva som er kontrollprosesser. Det er likevel grunn til å etterspørre et klarere fokus på hvordan denne tydeliggjøring best kan ivaretas gjennom NOKUTs rammebetingelser og hvordan dette skal håndteres i praksis for å unngå uheldige rolleblandinger.

Bruken av begrepet ”Universitetssykehus”

Det foreslås en lovendring som vil regulere bruken av begrepet ”Universitetssykehus”. Spekter viser til høringsuttalelser fra de regionale helseforetakene vedrørende dette spørsmålet.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Arild Bryde
Direktør